

Naredbu o fitosanitarnim mjerama za unošenje određenog bilja iz Republike Koreje*

Naredba je objavljena u "Službenom listu CG", br. 104/2025 od 19.9.2025. godine, a stupila je na snagu 27.9.2025.

*U ovu naredbu prenijeta je Implementirajuća Odluka Komisije 2023/1310 (EU) od 27. juna 2023. o utvrđivanju odstupanja od Implementirajuće Regulative (EU) 2019/2072 u vezi sa unošenjem na područje Unije prirodno ili vještački uzgojenih patuljastih biljaka za sadnju vrsta *Chamaecyparis* Spach, *Juniperus* L. i određenih vrsta roda *Pinus* L. podrijetlom iz Republike Koreje (Commission implementing decision (EU) 2023/1310 of 27 June 2023 establishing a derogation from Implementing Regulation (EU) 2019/2072 concerning the introduction into the Union territory of naturally or artificially dwarfed plants for planting of *Chamaecyparis* Spach, *Juniperus* L. and certain species of *Pinus* L., originating in the Republic of Korea).

1. Radi sprečavanja unošenja i širenja određenih štetnih organizama (u daljem tekstu: štetni organizmi) na teritoriji Crne Gore naređuje se sprovođenje fitosanitarnih mjera na određenom bilju, porijeklom iz Republike Koreje.

2. Određeno bilje iz tačke 1 ove naredbe je patuljasto bilje za sadnju dobijeno na prirodan ili vještački način, sljedećih vrsta:

- *Chamaecyparis* sp. Spach;
- *Juniperus* sp. L.;
- *Pinus parviflora* Sieb. & Zucc. (*Pinus pentaphylla* Mayr);
- *Pinus parviflora* Sieb. & Zucc., kalemljena na podlogu druge vrste roda *Pinus*, porijeklom iz Republike Koreje.

3. Štetni organizmi za određeno bilje iz tačke 2 ove naredbe su:

a) karantinski štetni organizmi propisani Listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, kao i štetni organizmi koji nisu propisani ali njihovo unošenje može predstavljati rizik za određeno bilje na teritoriji Crne Gore;

b) za vrstu *Pinus parviflora* Sieb. & Zucc. (*Pinus pentaphylla* Mayr): osim štetnih organizama iz tačke 3 podtačka a ove naredbe i sljedeći štetni organizmi:

- *Coleosporium paederiae* Dietel ex Hirats. f..;
- *Crisicoccus pini* (Kuwana);
- *Dendrolimus spectabilis* (Butler);
- *DDendrolimus superans* Butler;
- *Thecodiplosis japonensis* Uchida & Inouye.

4. Određeno bilje iz tačke 2 ove naredbe može se unositi u Crnu Goru pod sljedećim uslovima:

a) ako je vrsta *Pinus parviflora* Sieb. & Zucc. kalemljena na podlogu druge vrste roda *Pinus*, podloga ne smije imati nikakve izdanke;

b) ukupan broj uvezenog određenog bilja ne smije premašiti količine koje je organ uprave nadležan za poslove zdravstvene zaštite bilja (u daljem tekstu: Uprava), utvrdila za svaku godinu i o kojima je obavijestila Evropsku Komisiju, uzimajući u obzir raspoložive objekte za izolaciju i karantinske stanice;

c) prije unošenja određeno bilje je uzgajano, držano i formirano najmanje dvije uzastopne godine u registrovanim rasadnicima koji su pod nadzorom Nacionalne organizacije za zaštitu bilja Republike Koreje (u daljem tekstu: NPPO), koji su registrovani za izvoz, a godišnje liste registrovanih rasadnika NPPO dostavlja do 30. septembra svake godine i sadrže podatke o broju biljaka proizvedenih u svakom od rasadnika;

d) osim bilja roda *Juniperus*, bilje rodova *Chaenomeles* Lindl., *Crataegus* L., *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Photinia* Ldl. i *Pyrus* L., koje je u dvije posljednje godine prije uvoza zajedno uzgajano u registrovanim rasadnicima iz podtačke c ove tačke, kao i u njihovoj neposrednoj blizini, mora biti službeno pregledano najmanje šest puta godišnje, u odgovarajućim vremenskim razmacima, radi utvrđivanja prisustva štetnih organizama.

e) patuljasto bilje za sadnju dobijeno na prirodan ili vještački način, rodova *Chamaecyparis* Spach i *Pinus* L. u registrovanim rasadnicima iz podtačke c ove tačke, kao i u njihovoj neposrednoj blizini, mora biti službeno pregledano najmanje šest puta godišnje, u odgovarajućim vremenskim razmacima, radi utvrđivanja prisustva štetnih organizama;

f) tokom inspekcijskih pregleda mora se utvrditi da je određeno bilje slobodno od štetnih organizama;

g) zaraženo određeno bilje uklanja NPPO ili nadležni nacionalni organ, odnosno profesionalni subjekti pod službenim nadzorom NPPO-a, a preostalo određeno bilje mora biti efikasno tretirano i zadržano tokom odgovarajućeg perioda, kao i pregledano kako bi se utvrdilo da je slobodno od štetnih organizama;

h) svako otkrivanje štetnih organizama tokom inspekcijskih pregleda mora biti službeno zabilježeno, a evidencija se dostavlja Upravi, na zahtjev;

i) u slučaju utvrđivanja prisustva štetnih organizama, rasadnik sa liste odobrenih i registrovanih rasadnika NPPO isključuje i o tome odmah obavještava Upravu, a NPPO može obnoviti registraciju tog rasadnika najranije naredne godine;

j) određeno bilje namijenjeno izvozu mora tokom perioda od najmanje dvije uzastopne godine biti:

- zasađeno u saksije koje su postavljene na police najmanje 50 cm iznad zemljišta, ili na betonsku podlogu nepropusnu za nematode, dobro održavane i bez biljnih ostataka;

- slobodno od štetnih organizama tokom inspekcijских pregleda;

- označeno oznakom ili kodom sljedljivosti, jedinstvenim za svaku pojedinačnu biljku, koji se prijavljuje NPPO-u, a koji omogućava identifikaciju registrovanog rasadnika i godinu presađivanja u saksije; i

- imati podlogu koja je službeno odobrena kao zdrav sadni materijal, za bilje roda *Pinus* L., a u slučaju kalemljenja na podlogu vrste roda *Pinus* osim *Pinus parviflora* Sieb. & Zucc;

k) sljedljivost određenog bilja uspostavljena je od trenutka njihovog istovara iz rasadnika do trenutka utovara za izvoz, plombiranjem prevoznog sredstva ili na drugi odgovarajući način;

l) u Crnu Goru može se unositi određeno bilje i supstrat za uzgoj koji je dodat određenom bilju, ako ga prati fitosertifikat koji sadrži sljedeće podatke:

- naziv registrovanog rasadnika;

- oznake ili kodove sljedljivosti, koji omogućavaju identifikaciju registrovanog rasadnika i godinu presađivanja određenog bilja u saksije;

- podatke o posljednjem tretmanu primijenjenom prije otpremanja; i

- u rubrici "Dopunska izjava" naznaku: "Ova pošiljka ispunjava zahtjeve iz Naredbe o fitosanitarnim mjerama za unošenje određenog bilja iz Republike Koreje*";

m) prije stavljanja u promet, određeno bilje nakon unošenja podliježe obaveznom službenom zadržavanju u izolacionom prostoru ili karantinskoj jedinici, u trajanju od najmanje tri mjeseca aktivnog vegetacionog rasta;

n) za bilje roda *Juniperus*, period službenog zadržavanja obuhvata period od 1. aprila do 30. juna;

o) tokom i po završetku perioda službenog zadržavanja utvrđuje se da su određene biljke potpuno slobodne od štetnih organizama, uz posebnu pažnju usmjerenu na očuvanje njihove oznake ili koda sljedljivosti;

p) svaki lot određenog bilja službeno zadržanog, koji nije slobodan od štetnih organizama odmah se uništava pod službenim nadzorom, a NPPO isključuje rasadnik sa liste odobrenih i registrovanih rasadnika i može obnoviti registraciju tog rasadnika najranije naredne godine.

5. Tačka 4 ove naredbe primjenjuje se za određeno bilje koje se unosi na teritoriju Crne Gore, u sljedećim vremenskim periodima:

a) za *Chamaecyparis*: od 1. oktobra 2025. godine do 31. decembra 2028. godine;

b) za *Juniperus*: od 1. novembra tekuće godine do 31. marta naredne godine, do 2028. godine i od 1. novembra do 31. decembra 2028. godine;

c) za *Pinus parviflora* Sieb. & Zucc. (*Pinus pentaphylla* Mayr) i *Pinus parviflora* Sieb. & Zucc., kalemljene na podlogu druge vrste roda *Pinus*, porijeklom iz Republike Koreje: od 1. oktobra 2025. godine do 31. decembra 2028. godine.

6. Ako se tokom ili nakon perioda službenog zadržavanja određenog bilja, utvrdi prisustvo štetnih organizama, o tome se obavještava NPPO i Evropska Komisija i zabranjuje se unošenje određenog bilja iz rasadnika iz kojeg potiče inficirano, odnosno infestirano određeno bilje, do ponovne registracije rasadnika.

7. Ova naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-309/25-18720/3

Podgorica, 5. septembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.